

TILBAKEMELDING FRÅ KOMMUNEBESØK I HÅ KOMMUNE 14. SEPTEMBER 1999.

INNLEIING

Statens utdanningskontor var på kommunebesøk i Hå kommune 14. september 1999. Utdanningskontoret sitt føremål med slike besøk er å fremje dialog og kontakt og å få konkret kunnskap om situasjonen i kommunen. Med utgangspunkt i ny opplæringslov og arbeidet med innføringa av L97, vart det fokusert på forsøks- og utviklingsarbeid og på kvalitetsutvikling og kvalitetsvurdering. Hå kommune planla detaljane i programmet saman med utdanningskontoret og sende inn utfyllande dokument før besøket. Utdanningskontoret er godt nøgd med førearbeidet.

Ved kommunebesøket i Hå deltok følgjande frå kommunen: Rådmann Lars Kolnes, skolesjef Olav Lindal, skoleinspektør Ragnvald Riis, spesialkonsulent Aud Irene Bjørløw, leiar for PPT Willy Ulvang, leiar av musikk- og kulturskolen Ingunn Bjorland, tillitsvald frå Skoleleiarforbundet Leif Obrestad, leiar av Hovudutval for undervisning Lisbeth Vikse. I tillegg deltok desse ved skolebesøka: Rektor ved Høyland skole Marianne Helvik, foreldre ved Høyland skole Svanhild Søyland og Maria Gudmestad, Ann Margareth Oma frå PPT og Johan Omland frå Varhaug skole.

Frå utdanningskontoret deltok utdanningsdirektør Sigmund Sunnanå og førstekonsulentane Audun Gjerde og Siri Malmstrøm.

Rapporten er skriven med utgangspunkt i kommunebesøket, innsende dokument og annan kontakt mellom utdanningskontoret og Hå kommune.

KVALITETSUTVIKLING OG KVALITETSVURDERING

Hå kommune har kome langt i arbeidet med kvalitetsutvikling i skolen. Vi registrerte at leiinga i kommunen på ein god måte har makta å klargjere mål for opplæringa og korleis måla skal nåast, og har fått folkevalde, administrasjon og tilsette til å tenkje heilskapleg og handle samordna.

Utdanningskontoret er imponert over kor raskt kommunen har kome i gang med å gjennomføre intensjonane i det nye læreplanverket. Det er blitt eit kjenneteikn for Hå å gripe tak i det nye innanfor skolesektoren og liggje langt framme i utviklinga.

Vi registrerte at leiaren av hovudutvalet hadde gode kunnskapar om skolen og arbeidet i skolesektoren, og at politisk og administrativ leiing let til å vera godt samstemde.

Utviklingsarbeid

Heilskapstenkinga er tydeleg synleggjort i dei styringsdokumenta kommunen har utarbeidd. Kommunen si rammestyling gir den einskilde skolen/læraren lokal fridom.

Utdanningskontoret oppfatta at utviklinga har skjedd og skjer gjennom krav frå leiinga, men at det er rom for å utvikle egne ønskje/område ut frå lokale behov.

Kvalitetsutvikling står sentralt i heilskapstenkinga når det gjeld innhald, struktur og handling. Kvar skole skal utarbeide ein verksemdsplan med visjon og ein plan for kompetanseutvikling

og tiltak. Det er oppretta ei ny stilling ved skolekontoret som skal hjelpe og støtte skolane i utviklingsarbeidet.

Vi vurderer det som interessant at kommunen har tilsett andre yrkesgrupper i skolen, t.d. barnevernspedagogar, sosionomar og vernepleiarar. Kommunen følgjer med dette opp signal i m.a. St meld nr 28 (1999-2000) og St prp nr 1 (1999-2000) om å prøve andre yrkesgrupper saman med pedagogar for å leggje til rette for ei best mogleg tilpassa opplæring for den enkelte elev. Utdanningsdirektøren ber om å bli halden orientert om dei erfaringane kommunen gjer med dette.

Forsøk

Hå kommune har søkt departementet om godkjenning av ei rekkje ulike forsøk etter §1-4 i den nye opplæringslova. Utgangspunktet for søknader om avvik frå lov og forskrift er i følgje dei styrande dokumenta at Hå kommune ønskjer aktive elevar, aktive lærarar og nære relasjonar mellom desse partane. Behovet for avvik er utforma ut frå den einskilde skolen sitt behov for å "sprengje grenser" i arbeidet med å nå måla sine.

Sju av ti skolar har søkt om avvik frå lov og forskrift på eitt eller fleire område for å kunne realisere utviklingsplanane sine. Kommunen si heilskapstenking, der forståing av læreplanen, utvikling av gode system og god struktur i ein aktiv skole ligg til grunn, kjem godt til syne i skolane sine ønskje om avvik.

Informasjons- og kommunikasjonsteknologi

Etter kommunen si vurdering er det tilstrekkeleg mange datamaskinar i skolane og barnehagane i Hå. IKT blir aktivt brukt som læremiddel. Alle skolane er tilkopla internett. Kommunen har eige kompetansehevingsprogram for IKT med 5 modular som er obligatoriske for alle med faste stillingar. Lærarar som ønskjer etterutdanning i tillegg til dette, kan få stipend og økonomisk utteljing for kvart vektal dei tar. Utdanningsdirektøren vurderer IKT-satsinga i kommunen som positiv og har særleg merka seg tiltaka for å styrkje kompetansen hos lærarane.

Pedagogisk-psykologisk teneste

I kommunen sin heilskapsplanlegging for skolesektoren er utnyttinga av kompetansen i PPT sett inn i ein overordna samanheng, og det er lagt vekt på at kompetansen skal nyttast med utgangspunkt i den einskilde skolen sine behov. Det er utdanningskontoret si vurdering at Hå kommune har kome langt i arbeidet med å byggje opp og nytte PPT slik intensjonane er i St meld nr 23 (1997-98) og i den nye opplæringslova, med m.a. vekt på at PPT skal hjelpe lærarane i deira daglege arbeid med elevane. Kommunen har arbeidd systematisk i fleire år med spørsmål som gjeld spesialundervisning og tilpassa opplæring. Resultatet er at færre elevar får spesialundervisning, generelle styrkingstiltak har auka og elevane får i større grad tilpassa opplæring. PPT er styrkt med fleire stillingar og samarbeider med den einskilde skolen om systemarbeid.

Musikk- og kulturskoletilbodet

Hå kommune har utvikla eit musikk- og kulturskoletilbod som synest svært godt tilrettelagt, slik vi fekk det presentert. Tilbodet omfattar både tradisjonelle musikkskoleaktivitetar, fleire ulike typar dans, drama og musikk og data.

Skolebesøk

Utdanningskontoret fekk innsyn i heilskapstenkinga for skolesektoren ved skolebesøka på Høyland skole og Varhaug skole. Vi fekk sjå praktiske løysingar og utviklingsarbeid etter intensjonane i L97. På Høyland skole gjekk vi ”naturleg ” inn i elevane sin kvardag. Borna arbeidde med sitt, medan vi observerte og fekk høve til å stille spørsmål. Foreldre og PPT var også til stades og var med oss rundt på skolen saman med rektor. Besøket vart avslutta med ein samtale med rektor, PPT, ein lærar og to foreldrerepresentantar. Samtalen gav oss ytterlegare informasjon om organisering av skoledagen, elevane si ”arbeidstid”, foreldresamarbeid, elevarbeidsplassar m.m. Ved besøket på Varhaug skole fekk vi ei omvising i det utvida mediateket og i nokre klasserom. Mediateket var godt og tenleg utforma med tanke på bruken etter intensjonane i læreplanverket. Vaktmeisteren hadde gjort eit svært godt arbeid for å få til terminalarbeidsplassar og eigne arbeidsplassar for kvar elev i klasserommet.

Skolebesøka viste at kvalitetsutviklingstiltaka har gitt resultat. Vi såg m.a. døme på at opplæringa er organisert med tanke på utbyttet for den einskilde eleven, og på at skolelokala er godt nytta slik at elevane kan vera aktive. Det kom også klart fram at skolane la vekt på eit nært samarbeid med foreldra.

FORVALTNING OG ØKONOMI

Kommunen har gitt skolesektoren stor økonomisk handlefridom og rom for langtidsplanlegging m. a. ved at det kan setjast av midlar i driftsfond og at det er råd å overføre pengar frå år til år. Skolesektoren ser ut til å utnytta ressursane sine godt og brukar t.d. stimuleringstiltak på område ein ønskjer å utvikle.

Skoleanlegga er rehabiliterte, og det er særleg lagt vekt på å skape eit godt inneklima i dette arbeidet.

Etter utdanningsdirektøren si vurdering har kommunen funne fram til ei smidig og god økonomiforvaltning som både fører til effektiv ressursbruk og god balanse mellom kommunal og lokal styring.

UTVIKLINGSOMRÅDE FOR KOMMUNEN

Skoleleiinga peika sjølv på at kommunen har for mange ufaglærte i skolen. Kommunen har planar om rekrutteringstiltak. Det må vera ei prioritert oppgåve å auke talet på lærarar med godkjend utdanning, m.a. gjennom tilbod om vidareutdanning.

Kommunen har arbeidd mykje med kvalitetsutvikling. Etter utdanningsdirektøren si vurdering kunne kommunen arbeide meir med utvikling av metodar for korleis ein kan vurdere kvaliteten og kvalitetsutviklinga i skolen.

Skoleleiinga fortalte at det var ei målsetjing å få foreldra meir med i utviklingsarbeidet. Ved Høyland skole kom det fram at foreldra var aktive og positive, men at det måtte arbeidast med større foreldremedverknad i forsøks- og utviklingsarbeidet. Leiaren av kommunalutvalet peikte på at foreldra må bli betre informerte om forsøka i skolane i Hå. Etter utdanningsdirektøren sitt syn har Hå kommune ei utfordring på dette området.

AVSLUTTANDE MERKNADER

Utdanningskontoret fekk eit breitt innsyn i utviklinga i skolesektoren og av skolane gjennom kontaktbesøket.

Opplegget og gjennomføringa av besøket gav nyttig og god informasjon. det var positivt at det var lagt opp til samtale med ulike grupper. Skolebesøka var ei god og lærerik oppleving.

Statens utdanningskontor takkar Hå kommune og Høyland og Varhaug skolar for eit verdfullt og vel tilrettelagt kontaktmøte. Vi ønskjer lukke til med det vidare arbeidet med utviklinga av skolen.